**Šis dokuments ir izveidots vienīgi dokumentācijas nolūkos, un iestādes neuzņemas nekādu atbildību par tā saturu**

►**B**

# KOMISIJAS LĒMUMS

**(2011. gada 28. aprīlis)**

**par ekoloģiskajiem kritērijiem ES ekomarķējuma piešķiršanai mazgāšanas līdzekļiem trauku mazgājamām mašīnām**

*(izziņots ar dokumenta numuru C(2011) 2806)*

**(Dokuments attiecas uz EEZ)**

(2011/263/ES)

(OV L 111, 30.4.2011., 22. lpp.)

Grozīts ar:

| | | Oficiālais Vēstnesis | | |
|---|---|---|---|---|
| | | Nr. | Lappuse | Datums |
| ►**M1** | Komisijas Lēmums 2012/49/ES (2012. gada 26. janvāris) | L 26 | 36 | 28.1.2012. |
| ►**M2** | Komisijas Lēmums 2014/313/ES (2014. gada 28. maijs) | L 164 | 74 | 3.6.2014. |

Labota ar:

| | |
|---|---|
| ►**C1** | Kļūdu labojums, OV L 300, 18.10.2014., 69. lpp. (2014/313/ES) |

▼B

# KOMISIJAS LĒMUMS

**(2011. gada 28. aprīlis)**

**par ekoloģiskajiem kritērijiem ES ekomarķējuma piešķiršanai mazgāšanas līdzekļiem trauku mazgājamām mašīnām**

*(izziņots ar dokumenta numuru C(2011) 2806)*

**(Dokuments attiecas uz EEZ)**

(2011/263/ES)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 25. novembra Regulu (EK) Nr. 66/2010 par ES ekomarķējumu ([1]) un jo īpaši tās 8. panta 2. punktu,

apspriedusies ar Eiropas Savienības Ekomarķējuma komiteju,

tā kā:

(1) Saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 66/2010 ES ekomarķējumu var piešķirt produktiem, kam visā to aprites ciklā ir samazināta ietekme uz vidi.

(2) Regulā (EK) Nr. 66/2010 paredzēts īpašus ES ekomarķējuma kritērijus noteikt atbilstīgi produktu grupām.

(3) Komisijas Lēmumā 1999/427/EK ([2]) ir noteikti ekoloģiskie kritēriji, kā arī saistītās novērtēšanas un verifikācijas prasības mazgāšanas līdzekļiem trauku mazgājamām mašīnām. Pēc minētajā lēmumā noteikto kritēriju pārskatīšanas Komisijas Lēmumā 2003/31/EK ([3]) ir noteikti pārskatītie kritēriji, kas ir spēkā līdz 2011. gada 30. aprīlim.

(4) Šie kritēriji vēl pārskatīti, ņemot vērā tehnoloģiju attīstību. No pārskatīšanas izriet, ka ir nepieciešams grozīt produktu grupas definīciju, lai iekļautu jaunu produktu apakšgrupu un noteiktu jaunus kritērijus. Šiem jaunajiem kritērijiem un ar tiem saistītajām vērtēšanas un verifikācijas prasībām jāpaliek spēkā četrus gadus no šā lēmuma pieņemšanas dienas.

(5) Tāpēc skaidrības labad Lēmums 2003/31/EK ir jāaizstāj.

(6) Ir jānosaka pārejas periods, lai ražotājiem, kuriem atbilstīgi Lēmumā 2003/31/EK noteiktajiem kritērijiem piešķirts mazgāšanas līdzekļu trauku mazgājamām mašīnām ekomarķējums, dotu pietiekamu laiku savu produktu pielāgošanai pārskatītajiem kritērijiem un prasībām. Ražotājiem būtu arī jāatļauj ar Lēmumā 2003/31/EK vai šajā lēmumā noteiktajiem kritērijiem saistītus pieteikumus iesniegt līdz šā lēmuma spēkā esamības termiņa beigām.

([1]) OV L 27, 30.1.2010., 1. lpp.
([2]) OV L 167, 2.7.1999., 38. lpp.
([3]) OV L 9, 15.1.2003., 11. lpp.

▼B

(7) Šajā lēmumā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar atzinumu, ko sniegusi komiteja, kura izveidota ar Regulas (EK) Nr. 66/2010 16. pantu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

*1. pants*

Produktu grupā "mazgāšanas līdzekļi trauku mazgājamām mašīnām" ietverti mazgāšanas līdzekļi trauku mazgājamām mašīnām un produkti, kurus izmanto kā skalošanas līdzekļus, pulvera, šķidruma vai citā formā, ko paredzēts laist tirgū un lietot tikai sadzīves automātiskajās trauku mazgājamās mašīnās un tādās automātiskajās trauku mazgājamās mašīnās profesionālai lietošanai, kuru lielums un izmantošana ir līdzīga kā sadzīves trauku mazgājamām mašīnām.

*2. pants*

Šajā lēmumā izmanto šādas definīcijas:

"vielas" ir ķīmiskie elementi un to savienojumi, kas sastopami dabā vai iegūti kādā ražošanas procesā, tostarp jebkādas piedevas, kas vajadzīgas produktu stabilitātes saglabāšanai, kā arī jebkādi ražošanas gaitā radušies piemaisījumi, izņemot šķīdinātājus, kurus var atdalīt, neietekmējot vielas stabilitāti un ķīmisko sastāvu.

*3. pants*

Lai trauku mazgājamām mašīnām paredzētajiem mazgāšanas līdzekļiem saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 66/2010 piešķirtu ES ekomarķējumu, tiem jāietilpst produktu grupā "mazgāšanas līdzekļi trauku mazgājamām mašīnām", kā definēts 1. pantā, un jāatbilst šā lēmuma pielikumā izklāstītajiem kritērijiem.

*4. pants*

Produktu grupas "mazgāšanas līdzekļi trauku mazgājamām mašīnām" kritēriji un ar to saistītās novērtēšanas un verifikācijas prasības ir spēkā četrus gadus no šā lēmuma pieņemšanas dienas.

*5. pants*

Administratīvām vajadzībām produktu grupai "mazgāšanas līdzekļi trauku mazgājamām mašīnām" piešķir kodu "015".

*6. pants*

Lēmumu 2003/31/EK atceļ.

▼B

*7. pants*

1. Atkāpjoties no 6. panta, pieteikumus ES ekomarķējuma saņemšanai produktu grupā "mazgāšanas līdzekļi trauku mazgājamām mašīnām", kas iesniegti pirms šā lēmuma pieņemšanas datuma, novērtē atbilstoši Lēmuma 2003/31/EK nosacījumiem.

2. Pieteikumus ES ekomarķējuma saņemšanai produktu grupā "mazgāšanas līdzekļi trauku mazgājamām mašīnām", kas iesniegti no šā lēmuma pieņemšanas dienas, bet ne vēlāk kā līdz 2011. gada 30. aprīlim, ir atļauts sagatavot atbilstoši Lēmuma 2003/31/EK kritērijiem vai šajā lēmumā noteiktajiem kritērijiem.

Šos pieteikumus novērtē atbilstoši kritērijiem, ar kuriem saskaņā pieteikumi ir sagatavoti.

3. Ja ekomarķējumu piešķir, pamatojoties uz pieteikumu, kas novērtēts saskaņā ar Lēmumā 2003/31/EK noteiktajiem kritērijiem, šo ekomarķējumu ir atļauts izmantot 12 mēnešus pēc šā lēmuma pieņemšanas dienas.

*8. pants*

Šis lēmums ir adresēts dalībvalstīm.

▼B

*PIELIKUMS*

**PAMATPRINCIPI**

**Kritēriju noteikšanas mērķi**

Kritēriju mērķis ir jo īpaši veicināt produktus, kam ir mazāka ietekme uz ūdens ekosistēmām, kas satur ierobežotu daudzumu bīstamo vielu un kuru darbība ir pārbaudīta.

**KRITĒRIJI**

Šie kritēriji attiecas uz šādām jomām:

1) ķīmisko vielu kopējais saturs;

2) izslēgtas vai ierobežotas vielas vai maisījumi;

3) toksiskums ūdens organismiem: robežatšķaidījums;

4) organisko vielu bioloģiskās noārdīšanās spēja;

5) mazgāšanas efektivitāte;

6) iepakojuma prasības;

7) informācija patērētājiem;

8) informācija uz ES ekomarķējuma.

1. **Novērtēšana un verifikācija**

a) *Prasības*

Konkrētās novērtēšanas un verifikācijas prasības ir norādītas katrā kritērijā.

Gadījumos, kad pieteikuma iesniedzējam jāiesniedz deklarācijas, dokumenti, analīzes, testēšanas pārskati vai citi apliecinājumi par kritēriju ievērošanu, uzskata, ka tos var sagatavot pats pieteikuma iesniedzējs un attiecīgā gadījumā tā piegādātājs(-i) u. c.

Ja iespējams, testēšana jāizdara laboratorijās, kuras atbilst standartā EN ISO 17025 vai tam ekvivalentā standartā noteiktajām vispārīgajām prasībām.

Vajadzības gadījumā var izmantot citas testēšanas metodes nekā tās, kas ir norādītas katram kritērijam, ja pieteikumu novērtējošā kompetentā iestāde atzīst šādas metodes par ekvivalentām.

I papildinājumā ir mazgāšanas līdzekļu sastāvdaļu datubāze (*detergent ingredient database –DID* saraksts), kurā ir dati par visplašāk lietotajām mazgāšanas līdzekļu sastāvdaļām. Pēc tās datiem aprēķina toksiskuma robežatšķaidījumu (*Critical Dilution Volume – CDV*) un novērtē sastāvā esošo vielu bioloģiskās noārdīšanās spēju. Attiecībā uz vielām, kuras nav *DID* sarakstā, sniegti norādījumi par to, kā aprēķināt vai ekstrapolēt attiecīgos datus. *DID* saraksta jaunākā redakcija ir pieejama ES ekomarķējuma tīmekļa vietnē vai attiecīgo kompetento iestāžu tīmekļa vietnēs.

Attiecīgos gadījumos kompetentās iestādes var pieprasīt iesniegt apliecinošus dokumentus un veikt neatkarīgas verifikācijas.

b) *Mērījumu robežvērtības*

Sastāvā ietilpstošajām vielām, kuru koncentrācija pārsniedz 0,010 % preparāta masas, jāatbilst ekoloģiskajiem kritērijiem.

▼B

Konservantu, krāsvielu un smaržvielu atbilstība kritērijiem ir nepieciešama neatkarīgi no to koncentrācijas, izņemot 2.b kritēriju attiecībā uz bīstamo vielu un maisījumu saturu.

Izmantotās vielas ir definētas kā visas produktā esošās vielas, ietverot piedevas (piemēram, konservanti vai stabilizatori), kas ir tā sastāvdaļas. Piemaisījumiem, kuri radušies izejvielu ražošanā un kuru koncentrācija ir > 0,010 % galīgā sastāva masas, arī jāatbilst kritērijiem.

Ja produkts ir ūdenī šķīstošā apvalkā, kuru nav paredzēts noņemt pirms mazgāšanas, tad visās prasībās apvalks jāuzskata par produkta sastāvdaļu.

2. **Funkcionālā vienība**

Funkcionālā vienība ir mazgāšanas līdzekļa daudzums, kas vajadzīgs, lai nomazgātu 12 personu galda piederumus, kuru netīrība atbilst DIN vai ISO standartiem.

3. **Standartdeva**

Par standartdevu pieņem patērētājiem ieteikto ražotāja norādīto mazgāšanas līdzekļa devu, kas vajadzīga normāli netīru galda piederumu 12 personām nomazgāšanai standarta apstākļos, kas definēti 5. kritērijā minētajā *IKW* mazgāšanas īpašību noteikšanas testā.

*Ar funkcionālo vienību (2.) un standartdevu (3.) saistītās novērtēšanas un verifikācijas prasības*. Pilns sastāvs, ietverot tirdzniecības nosaukumu, ķīmisko nosaukumu, *CAS* numuru, *DID* numuru (*), izmantoto vielu daudzumu ar ūdeni un bez tā, un visu izmantoto sastāvdaļu funkcijas (neatkarīgi no koncentrācijas) produktā ir jāiesniedz kompetentajai iestādei. Kompetentajai iestādei ir jāiesniedz gatavā līdzekļa paraugs līdz ar ieteikumiem par devām.

Drošības datu lapas par katru sastāvdaļu iesniedz kompetentajai iestādei saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1907/2006 ([1]).

*DID* sarakstu var atrast ES ekomarķējuma tīmekļa vietnē: http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/ecolabelled_products/categories/did_list_en.htm.

## ES EKOMARĶĒJUMA KRITĒRIJI

**1. kritērijs. Ķīmisko vielu kopējais saturs**

Ķīmisko vielu kopējais saturs (*total chemicals – TC*) ir mazgāšanas līdzekļa ieteicamā deva mīnus ūdens saturs, g/mazgāšanas reize.

Ķīmisko vielu kopējais saturs nedrīkst pārsniegt šādus daudzumus:

a) vienas funkcijas trauku mazgāšanas līdzekļi: $TC_{max}$ = 20,0 g/mazgāšanas reize;

b) vairākfunkciju trauku mazgāšanas līdzekļi: $TC_{max}$ = 22,0 g/mazgāšanas reize.

Aprēķinot *CDV*, *aNBO* un *anNBO,* izmanto 3 ml skalošanas līdzekļa devu.

*Novērtēšana un verifikācija*. Produkta *TC* aprēķināšana. Šķidriem produktiem jānorāda blīvums (g/ml).

(*) *DID* numurs ir sastāvdaļas numurs *DID* sarakstā (“mazgāšanas līdzekļu sastāvdaļu datubāzes” saraksts), un to izmanto, lai noteiktu atbilstību 3. un 4. kritērijam. Sk. I papildinājumu.

([1]) OV L 396, 30.12.2006., 1. lpp.

▼B

**2. kritērijs. Aizliegtas vai ierobežotas vielas vai maisījumi**

a) *Konkrētas sastāvdaļas, kuru izmantošana ir aizliegta*

Paša produkta vai tā sastāvā esošo preparātu sastāvā nedrīkst būt šādas vielas:

— fosfāti,

— *DTPA* (dietilēntriamīnpentaetiķskābe),

— perborāti,

— aktīva hlora savienojumi,

— *EDTA* (etilēndiamīntetraacetāts),

— nitromuskusi un policikliskie muskusi.

*Novērtēšana un verifikācija*. Pieteikuma iesniedzējs iesniedz aizpildītu un parakstītu atbilstības deklarāciju.

b) *Bīstamas vielas un maisījumi*

Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 66/2010 par ES ekomarķējumu 6. panta 6. punktu produkti vai to daļas nedrīkst saturēt vielas vai maisījumus, kas saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1272/2008 atbilst bīstamības klases vai kategorijas klasifikācijas kritērijiem, kā norādīts turpmāk, tāpat tie nedrīkst saturēt vielas, kas minētas Regulas (EK) Nr. 1907/2006 57. pantā.

Bīstamības apzīmējumu saraksts

| *GHS* bīstamības apzīmējumi [1] | ES riska frāze [2] |
|---|---|
| H300 Norijot iestājas nāve | R28 |
| H301 Toksisks, ja norīts | R25 |
| H304 Var izraisīt nāvi, ja norīts vai iekļūst elpceļos | R65 |
| H310 Nonākot saskarē ar ādu, iestājas nāve | R27 |
| H311 Toksisks, ja nonāk saskarē ar ādu | R24 |
| H330 Ieelpojot iestājas nāve | R23/26 |
| H331 Toksisks, ja ieelpo | R23 |
| H340 Var izraisīt ģenētiskus bojājumus | R46 |
| H341 Ir aizdomas, ka var izraisīt ģenētiskus bojājumus | R68 |
| H350 Var izraisīt vēzi | R45 |
| H350i Var izraisīt vēzi ieelpojot | R49 |
| H351 Ir aizdomas, ka var izraisīt vēzi | R40 |
| H360F Var negatīvi ietekmēt auglību | R60 |
| H360D Var nodarīt kaitējumu nedzimušam bērnam | R61 |
| H360FD Var negatīvi ietekmēt auglību. Var nodarīt kaitējumu nedzimušam bērnam | R60/61/60–61 |

▼B

| *GHS* bīstamības apzīmējumi ([1]) | ES riska frāze ([2]) |
|---|---|
| H360Fd Var negatīvi ietekmēt auglību. Ir aizdomas, ka var nodarīt kaitējumu nedzimušam bērnam | R60/63 |
| H360Df Var nodarīt kaitējumu nedzimušam bērnam. Ir aizdomas, ka negatīvi ietekmē auglību | R61/62 |
| H361f Ir aizdomas, ka negatīvi ietekmē auglību | R62 |
| H361d Ir aizdomas, ka var nodarīt kaitējumu nedzimušam bērnam | R63 |
| H361fd Ir aizdomas, ka var negatīvi ietekmēt auglību. Ir aizdomas, ka var nodarīt kaitējumu nedzimušam bērnam | R62–63 |
| H362 Var nodarīt kaitējumu ar krūti barotam bērnam | R64 |
| H370 Rada orgānu bojājumus | R39/23/24/25/26/27/28 |
| H371 Var izraisīt orgānu bojājumus | R68/20/21/22 |
| H372 Rada orgānu bojājumus ilgstošas vai atkārtotas iedarbības rezultātā | R48/25/24/23 |
| H373 Var izraisīt orgānu bojājumus ilgstošas vai atkārtotas iedarbības rezultātā | R48/20/21/22 |
| H400 Ļoti toksisks ūdens organismiem | R50 |
| H410 Ļoti toksisks ūdens organismiem ar ilglaicīgām sekām | R50–53 |
| H411 Toksisks ūdens organismiem ar ilglaicīgām sekām | R51–53 |
| H412 Kaitīgs ūdens organismiem ar ilglaicīgām sekām | R52–53 |
| H413 Var radīt ilglaicīgas kaitīgas sekas ūdens organismiem | R53 |
| EUH059 Bīstams ozona slānim | R59 |
| EUH029 Saskaroties ar ūdeni, izdala toksiskas gāzes | R29 |
| EUH031 Saskaroties ar skābēm, izdala toksiskas gāzes | R31 |
| EUH032 Saskaroties ar skābēm, izdala ļoti toksiskas gāzes | R32 |
| EUH070 Toksisks saskarē ar acīm | R39–41 |
| Sensibilizējošas vielas | |
| H334 Ja ieelpo, var izraisīt alerģiju vai astmas simptomus, vai apgrūtinātu elpošanu | R42 |
| H317 Var izraisīt alerģisku ādas reakciju | R43 |

([1]) Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 16. decembra Regula (EK) Nr. 1272/2008 par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakošanu un ar ko groza un atceļ Direktīvas 67/548/EEK un 1999/45/EK un groza Regulu (EK) Nr. 1907/2006 (OV L 353, 31.12.2008., 1. lpp.).

([2]) Padomes Direktīva 67/548/EEK ar korekciju atbilstoši Regulai (EK) Nr. 1907/2006 saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2006/121/EK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 1999/45/EK ar grozījumiem.

▼B

Šis kritērijs attiecas uz visām sastāvdaļām, arī konservantiem, krāsvielām un smaržām, kuru koncentrācija ≥ 0,010 %.

Vielu vai maisījumu izmantošana, kas pēc pārstrādes maina īpašības (piemēram, vairs nav biopieejami, notiek ķīmiskas modifikācijas) tādā veidā, ka identificētā bīstamība uz tām vairs neattiecas, ir atbrīvota no iepriekš minētās prasības.

Atkāpes. Šādas vielas vai maisījumi ir īpaši atbrīvojami no šīs prasības:

▼M2
▼C1

| | | |
|---|---|---|
| Subtilizīns | H400: Ļoti toksisks ūdens organismiem | R50 |
| Virsmaktīvās vielas kopējā koncentrācija galaproduktā < 25 % | H400: Ļoti toksisks ūdens organismiem | R50 |
| Virsmaktīvās vielas kopējā koncentrācija galaproduktā < 25 % (*) | H412: Kaitīgs ūdens organismiem ar ilglaicīgām sekām | R52–53 |
| Biocīdi, ko lieto par konservantiem (**) | H410: Ļoti toksisks ūdens organismiem ar ilglaicīgām sekām | R50–53 |
| | H411: Toksisks ūdens organismiem ar ilglaicīgām sekām | R51–53 |
| | H412: Kaitīgs ūdens organismiem ar ilglaicīgām sekām | R52–53 |
| Smaržvielas | H412: Kaitīgs ūdens organismiem ar ilglaicīgām sekām | R52–53 |
| Fermenti (***) | H334: Ja ieelpo, var izraisīt alerģiju vai astmas simptomus, vai apgrūtinātu elpošanu | R42 |
| | H317: Var izraisīt alerģisku ādas reakciju | R43 |
| *NTA* kā piemaisījums *MGDA* un *GLDA* (****) | H351: Ir aizdomas, ka var izraisīt vēzi | R40 |

(*) Šī atkāpe ir piemērojama ar nosacījumu, ka tās ir viegli noārdāmas un anaerobi noārdāmas.

(**) Minēti 2. kritērija e) punktā. Šī atkāpe ir piemērojama ar nosacījumu, ka biocīdu bioakumulācijas potenciālu raksturo *log Pow* (oktanola/ūdens sadalījuma koeficients) < 3,0 vai eksperimentāli noteiktais biokoncentrācijas koeficients (*BCF*) ≤ 100.

(***) Arī stabilizatori un citas palīgvielas preparātos.

(****) Koncentrācijās, kas izejvielā mazākas par 1,0 %, kamēr vien kopējā koncentrācija galaproduktā ir mazāka par0,10 %.

▼B

*Novērtēšana un verifikācija*. Pieteikuma iesniedzējs informāciju, kurā precīzi norādīts produkta sastāvs, iesniedz kompetentajai iestādei. Pieteikuma iesniedzējs sniedz arī deklarāciju par atbilstību šim kritērijam kopā ar saistīto dokumentāciju, piemēram, atbilstības deklarāciju, ko parakstījis materiālu piegādātājs, un attiecīgo vielu vai maisījumu drošības datu lapas.

▼M2

Par virsmaktīvajām vielām, kam piemērota atkāpe un kas atbilst kritērijiem, lai tās klasificētu bīstamības klasē H412, pieteikuma iesniedzējs iesniedz dokumentāciju par to noārdāmību ar atsauci uz *DID* sarakstu. Ja vielas nav iekļautas *DID* sarakstā, atsaucas uz attiecīgo informāciju literatūrā vai citos avotos vai uz attiecīgiem testēšanas rezultātiem, kā aprakstīts I papildinājumā.

▼B

c) *Vielas, kas ietvertas sarakstā saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 59. panta 1. punktu*

No 6. panta 6. punktā minētā izņēmuma nepiešķir atkāpi vielām, kuras atzītas par tādām, kas rada ļoti lielas bažas, un ir iekļautas sarakstā, kā paredzēts Regulas (EK) Nr. 1907/2006 59. pantā, un kuras ir maisījumos koncentrācijās, kas pārsniedz 0,010 %.

*Novērtēšana un verifikācija*. To vielu sarakstu, kuras identificētas par tādām, kas rada ļoti lielas bažas, un ir iekļautas apzināmo vielu sarakstā saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 59. pantu, var atrast šeit: http://echa.europa.eu/chem_data/authorisation_process/candidate_list_table_en.asp.

Pieteikuma iesniegšanas dienā jāsniedz atsauce uz šo sarakstu. Informāciju, kurā precīzi norādīts produkta sastāvs, iesniedz kompetentajai iestādei. Pieteikuma iesniedzējs iesniedz arī deklarāciju par atbilstību šim kritērijam kopā ar saistīto dokumentāciju, piemēram, atbilstības deklarāciju, ko parakstījis materiālu piegādātājs, un attiecīgo vielu vai maisījumu drošības datu lapu kopijas.

d) *Konkrētas sastāvdaļas, kuru izmantošana ir ierobežota – smaržvielas*

Visām sastāvdaļām, kas pievienotas produktam kā smaržvielas, jābūt ražotām un ar tām jārīkojas atbilstīgi Starptautiskās Smaržvielu asociācijas (*International Fragrance Association – IFRA*) prakses kodeksam. Kodeksu var atrast *IFRA* tīmekļa vietnē: http://www.ifraorg.org.

Ražotājiem jāievēro *IFRA* standartu rekomendācijas attiecībā uz materiālu aizliegumu, lietošanas ierobežojumiem un norādītajiem tīrības kritērijiem.

Smaržvielas, uz kurām attiecas deklarēšanas prasība, kas paredzēta Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 648/2004 par mazgāšanas līdzekļiem (VII pielikums), un kuras jau nav izslēgtas ar 2.b kritēriju, un (citas) smaržvielas, kas klasificētas kā H317/R43 (var izraisīt alerģiskas ādas reakcijas) un/vai H334/R42 (var izraisīt alerģiju vai astmas simptomus, vai apgrūtinātu elpošanu ieelpojot), nedrīkst būt vairāk par ≥ 0,010 % (≥ 100 ppm) no vielas masas.

*Novērtēšana un verifikācija*. Pieteikuma iesniedzējs iesniedz parakstītu deklarāciju par atbilstību, norādot smaržvielas daudzumu produktā. Pieteikuma iesniedzējs iesniedz arī smaržvielas ražotāja deklarāciju, kurā norādīts katras vielas saturs smaržā, kuras ir uzskaitītas Padomes Direktīvas 76/768/EEK III pielikuma I daļā, kā arī tādu (citu) vielu saturs, kurām ir piešķirts riska apzīmējums H317/R43 un/vai H334/R42.

e) *Biocīdi*

i) Biocīdus produktā drīkst iekļaut tikai šā produkta saglabāšanās labad un tikai šim nolūkam piemērotās devās. Tas neattiecas uz virsmaktīvām vielām, kurām var būt arī biocīdu īpašības.

*Novērtēšana un verifikācija*. Pieteikuma iesniedzējs iesniedz visu pievienoto konservantu materiālu drošības datu lapas līdz ar informāciju par to precīzu koncentrāciju produktā. Konservantu ražotājs vai piegādātājs iesniedz informāciju par devu, kas ir nepieciešama produkta iekonservēšanai (piemēram, provokatīvā testa rezultāti vai līdzvērtīgi).

ii) Aizliegts uz iepakojuma vai kā citādi apgalvot vai ļaut domāt, ka līdzeklim ir antibakteriāla iedarbība.

*Novērtēšana un verifikācija*. Pieteikuma iesniedzējs kompetentajai iestādei iesniedz tekstu un formas, ko izmanto katra veida iepakojumam, un/vai katra atšķirīgā veida iepakojuma paraugu.

▼B

**3. kritērijs. Toksiskums ūdens organismiem: robežatšķaidījums (*CDV*)**

Produkta robežatšķaidījums ($CDV_{chronic}$) nedrīkst pārsniegt šādas $CDV_{chronic}$ robežas:

| Produkta veids | Robežvērtība $CDV_{chronic}$ |
|---|---|
| Vienas funkcijas trauku mazgāšanas līdzeklis | 25 000 l/mazgāšanas reize |
| Vairākfunkciju trauku mazgāšanas līdzeklis | 30 000 l/mazgāšanas reize |
| Skalošanas līdzeklis | 10 000 l/mazgāšanas reize |

Produkta visu sastāvdaļu (i) ilgstošas iedarbības toksiskuma robežatšķaidījumu ($CDV_{chronic}$) aprēķina šādi:

$$CDV_{chronic} = \sum CDV_{(i)} = \sum \frac{masa_{(i)} \times DF_{(i)}}{TF_{chronic\,(i)}} \times 1{,}000$$

kur:

masa (i) = sastāvdaļas svars ieteicamajā devā,

*DF* = noārdīšanās koeficients,

*TF* = vielas ilgstošas iedarbības toksiskuma koeficients, kā noteikts *DID* sarakstā.

Produktā esošos konservantus, krāsvielas un smaržas iekļauj *CDV* aprēķinos arī tad, ja koncentrācija ir mazāka par 0,010 % (100 ppm).

*Novērtēšana un verifikācija*. Produkta $CDV_{chronic}$ aprēķināšana. *CDV* vērtības aprēķināšanas izklājlapa ir pieejama ES ekomarķējuma tīmekļa vietnē.

*DF* un *TF* parametru vērtības ir norādītas mazgāšanas līdzekļu sastāvdaļu datubāzē (*DID* sarakstā). Ja viela nav atrodama *DID* sarakstā, tad minētos parametrus aprēķina, izmantojot pamatnostādnes *DID* saraksta B daļā un pievienojot saistīto dokumentāciju.

**4. kritērijs. Organisko vielu bioloģiskās noārdīšanās spēja**

Tādu organisko vielu saturs produktā, kuras aerobos apstākļos bioloģiski nenoārdās (nepiemīt vieglas bionoārdīšanās spēja) (*aNBO*) un/vai anaerobos apstākļos bioloģiski nenoārdās (*anNBO*), nedrīkst pārsniegt šādas robežvērtības:

| Produkta veids | aNBO | anNBO |
|---|---|---|
| Trauku mazgāšanas līdzeklis | 1,0 g/mazgāšanas reize | 5,50 g/mazgāšanas reize |
| Skalošanas līdzeklis | 0,15 g/mazgāšanas reize | 0,50 g/mazgāšanas reize |

*Novērtēšana un verifikācija*. Produkta *aNBO* un *anNBO* aprēķini. *aNBO* un *anNBO* vērtību aprēķinam ES ekomarķējuma tīmekļa vietnē ir pieejama izklājlapa.

Atsauce uz *DID* sarakstu. Par sastāvdaļām, kas nav iekļautas *DID* sarakstā, iesniedz attiecīgo informāciju no literatūras vai citiem avotiem vai atbilstīgus testēšanas rezultātus, kas rāda, ka tām piemīt bioloģiskās noārdīšanās spēja aerobos un anaerobos apstākļos. Sk. I papildinājumu.

▼B

Jāņem vērā, ka EDTA (etilēndiamīntetraacetāts) uzskatāms par anaerobos apstākļos bioloģiski noārdāmu vielu.

**5. kritērijs. Mazgāšanas efektivitāte (piemērotība lietošanai)**

Ieteiktajās devās līdzeklim ir apmierinoša mazgāšanas efektivitāte, kas noteikta pēc *IKW* metodes vai standartā EN 50242 noteiktās metodes ar šādām izmaiņām.

Testēšanu veic 55 °C vai zemākā temperatūrā, ja par produktu ir norādīts, ka tas ir efektīvs šādā temperatūrā.

Ja pieteikumā minēti skalošanas līdzekļi kombinācijā ar trauku mazgāšanas līdzekļiem, tad testēšanā izmanto šo skalošanas līdzekli, nevis references standarta skalošanas līdzekli.

Attiecībā uz produktiem ar vairākām funkcijām pieteikuma iesniedzējam jāiesniedz dokumenti, kas apliecina norādīto funkciju efektivitāti.

*Novērtēšana un verifikācija*. Testēšanas pārskatu iesniedz kompetentajai iestādei. Var izmantot citas testēšanas metodes, nevis *IKW* vai EN 50242 metodes variantu ar izmaiņām, ja kompetentā iestāde, kura pieteikumu novērtē, atzīst tās par ekvivalentām.

Ja izmanto standartā EN 50242:2008 noteikto metodi, jāievēro šādas izmaiņas:

— testēšanu veic 55 °C ± 2 °C (vai zemākā temperatūrā, ja par mazgāšanas līdzekli ir norādīts, ka tas ir efektīvs temperatūrā zem 55 °C) ar priekšmazgāšanu aukstā ūdenī bez mazgāšanas līdzekļa,

— testēšanai izmantojamajai mazgājamai mašīnai jābūt pieslēgtai aukstajam ūdenim, un tajā jābūt 12 galda piederumu komplektiem vienai personai ar mazgāšanas indeksu no 3,35 līdz 3,75,

— jāizmanto mašīnas žāvēšanas programma, bet jānovērtē tikai trauku tīrība,

— saskaņā ar standartu jāizmanto vāji skābs skalošanas līdzeklis (III sastāvs),

— skalošanas līdzekļa iestatījumam jābūt no 2 līdz 3,

— trauku mazgāšanas līdzeklis jāizmanto ražotāja ieteiktajā devā,

— noteikšanu izdara trīs atkārtojumos, izmantojot ūdeni, kura cietība atbilst standartam,

— vienā atkārtojumā ir piecas mazgāšanas reizes, un mazgāšanas rezultātu nosaka pēc piektās mazgāšanas reizes, traukus pēc katras reizes neslaukot,

— mazgāšanas rezultātam pēc piektās mazgāšanas reizes jābūt tādam pašam, kā mazgājot ar references standarta līdzekli, vai par to labākam,

— mazgāšanas references standarta līdzekļa (līdzeklis B IEC 436) un skalošanas līdzekļa (III sastāvs) recepti sk. standarta EN 50242:2008 B papildinājumā (virsmaktīvās vielas jāglabā vēsā vietā hermētiski noslēgtos konteineros, kuros ir ne vairāk par 1 kg, un tās jāizlieto trīs mēnešu laikā).

Ja skalošanas līdzekļa un sāls funkcijas ir daļa no vairākfunkcionāla produkta darbības, to efektivitāte jādokumentē, veicot testēšanu.

Pieteikuma iesniedzējam jāspēj dokumentēt vairākfunkcionālo mazgāšanas līdzekļu citu funkciju efektivitāti.

▼B

**6. kritērijs. Iepakojuma prasības**

a) *Primārā iepakojuma masa uz vienu funkcionālo vienību*

Primārā iepakojuma masa uz vienu mazgāšanas reizi nedrīkst pārsniegt 2,0 g.

b) *Kartona iepakojums*

Kartona primārais iepakojums par ≥ 80 % sastāv no atkārtoti pārstrādātiem materiāliem.

c) *Plastmasas iepakojuma marķēšana*

Lai atkārtotas pārstrādes vajadzībām varētu identificēt dažādās iepakojuma daļas, primārā iepakojuma daļas, kas ir no plastmasas, jāmarķē saskaņā ar DIN 6120 (2. daļa) vai tam ekvivalentu standartu. Šī prasība neattiecas uz vāciņiem un dozatora sūknīšiem.

d) *Plastmasas iepakojums*

Plastmasas iepakojumā var būt izmantoti tikai tādi ftalāti, kam pieteikuma iesniegšanas laikā ir novērtēts risks un kas nav klasificēti saskaņā ar 2.b kritēriju.

*Novērtēšana un verifikācija*. Pieteikuma iesniedzējs kompetentajai iestādei iesniedz primārā iepakojuma daudzuma aprēķinus un deklarāciju par kartona iepakojuma atkārtoti pārstrādāta materiāla saturu. Pieteikuma iesniedzējs iesniedz aizpildītu un parakstītu deklarāciju par atbilstību 6.d kritērijam.

**7. kritērijs. Informācija patērētājiem**

a) *Informācija uz iepakojuma*

Uz produkta iepakojuma vai tajā iekšā ir šāds (vai līdzvērtīgs) teksts:

> “Šis mazgāšanas līdzeklis, kuram piešķirts ekomarķējums, darbojas efektīvi arī zemā temperatūrā (*). Izmantojiet mazgāšanas zemas temperatūras režīmus, trauku mazgājamo mašīnu piekraujiet pilnu ar netīrajiem traukiem un nepārsniedziet ieteikto mazgāšanas līdzekļa devu. Tādējādi pazemināsies elektroenerģijas un ūdens patēriņš, kā arī mazināsies ūdens piesārņojums.

(*) Pieteikuma iesniedzējs šeit ieraksta ieteicamo temperatūru vai temperatūras diapazonu, kas nepārsniedz 55 °C.”

b) *Instrukcijas par dozēšanu*

Uz produkta iepakojuma ir norādījumi par devām. Jānorāda ieteicamās devas, ņemot vērā ūdens cietību vietā, kur produktu laiž tirgū. Pamācībā norāda, kā līdzekli labāk lietot atkarībā no tā, cik netīri ir nemazgātie trauki.

Pieteikuma iesniedzējs veic piemērotus pasākumus, lai patērētājs ievērotu ieteicamās devas, piemēram, pievienojot atbilstīgu dozatoru (produktiem, kas ir pulvera vai šķidruma veidā) un/vai norādot ieteicamās devas vismaz mililitros (produktiem, kas ir pulvera vai šķidruma veidā).

c) *Informācija par sastāvdaļām un to marķējums*

Fermentu veidu norāda uz iepakojuma.

*Novērtēšana un verifikācija*. Pieteikuma iesniedzējs iesniedz etiķetes paraugu un deklarāciju par atbilstību visiem trijiem šā kritērija punktiem – a), b) un c).

▼B

**8. kritērijs. Informācija uz ES ekomarķējuma**

Neobligātā uzlīme ar teksta logu ietver šādu tekstu:

“— Samazināta ietekme uz ūdens ekosistēmām

— Bīstamas vielas satur ierobežotā daudzumā

— Veiktspēja pārbaudīta”

Neobligātās uzlīmes ar teksta logu izmantošanas norādes ir atrodamas sadaļā “Ekomarķējuma logotipu lietošanas vadlīnijas” tīmekļa vietnē: http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/promo/logos_en.htm.

*Novērtēšana un verifikācija*. Pieteikuma iesniedzējs iesniedz marķējuma paraugu.

▼B

*I papildinājums*

**Mazgāšanas līdzekļu sastāvdaļu datubāzes (*DID*) saraksts**

*DID* saraksts (A daļa) ir saraksts, kas satur informāciju par mazgāšanas līdzekļu sastāvā parasti izmantojamo sastāvdaļu toksiskumu ūdens organismiem un bioloģiskās noārdīšanās spēju. Šajā sarakstā ir iekļauta informācija par daudzu mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļos izmantojamo vielu toksiskumu un bioloģisko noārdīšanos. Šis saraksts nav visaptverošs, bet *DID* saraksta B daļā ir sniegti norādījumi, kas attiecas uz atbilstīgo aprēķinu parametru noteikšanu vielām, kas ir *DID* sarakstā (piemēram, toksiskuma koeficients (TK) un noārdīšanās koeficients (NK), ko izmanto, lai aprēķinātu toksiskuma robežatšķaidījumu). Saraksts ir vispārējs informācijas avots, un vielas, kas ir *DID* sarakstā, netiek automātiski apstiprinātas lietošanai Eiropas Savienībā ekomarķētos produktos. *DID* sarakstu (A un B daļu) var atrast ES ekomarķējuma tīmekļa vietnē.

Ja nav datu par vielas toksicitāti ūdens vidē un degradācijas spēju, var izmantot struktūras analoģiju ar līdzīgām vielām, lai novērtētu TK un NK. Šādu struktūras analoģiju apstiprina kompetentā iestāde, kas piešķir ES ekomarķējuma licenci. Alternatīvi piemēro sliktāko iespējamo scenāriju, izmantojot turpmāk dotos parametrus.

Sliktākais iespējamais scenārijs:

| | Akūta toksicitāte | | | Hroniska toksicitāte | | | Noārdīšanās | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Sastāvdaļa | LC50/EC50 | $DK_{(akūts)}$ | $TK_{(akūts)}$ | *NOEC* (*) | $DK_{(hronisks)}$ (*) | $TK_{(hronisks)}$ | NK | Aerobi apstākļi | Anaerobi apstākļi |
| "Nosaukums" | 1 mg/l | 10 000 | 0,0001 | | | 0,0001 | 1 | P | N |

(*) Ja trūkst pieņemamu datu par ilgstošas iedarbības toksiskumu, šīs ailes ir tukšas. Tādā gadījumā $TK_{(hronisks)}$ ir definēts kā līdzvērtīgs $TK_{(akūtam)}$.

**Vieglas bioloģiskās noārdīšanās dokumentēšana**

Attiecībā uz vieglu bioloģisko noārdīšanos izmanto šādas testēšanas metodes:

1. Līdz 2010. gada 1. decembrim un pārejas periodā no 2010. gada 1. decembra līdz 2015. gada 1. decembrim

   Vieglas bioloģiskās noārdīšanās testēšanas metodes, kas paredzētas Direktīvā 67/548/EEK, jo īpaši metodes, kas sīki aprakstītas minētās direktīvas V pielikuma C4. daļā, vai tām līdzvērtīgās *OECD* 301 A–F testēšanas metodes, vai tām ekvivalentās ISO testēšanas metodes.

   Virsmaktīvām vielām 10 dienu "loga" principu nepiemēro. Atbilstības līmeņi ir 70 % testēšanas metodēm, kas minētas Direktīvas 67/548/EEK V pielikuma C4-A daļā un C4-B daļā (un tām ekvivalentajām *OECD* 301 A un E testēšanas metodēm un ekvivalentajām ISO metodēm), un 60 % C4-C, D, E un F testēšanas metodēm (un tām ekvivalentajām *OECD* 301 B, C, D un F metodēm un ekvivalentajām ISO metodēm).

2. Pēc 2015. gada 1. decembra un pārejas periodā no 2010. gada 1. decembra līdz 2015. gada 1. decembrim

   Testēšanas metodes, kas paredzētas Regulā (EK) Nr. 1272/2008.

**Anaerobos apstākļos notiekošas bioloģiskās noārdīšanās dokumentēšana**

Anaerobās noārdīšanās spējas testēšanas standartmetodes ir EN ISO 11734, *ECETOC* Nr. 28 (1988. gada jūnijs), *OECD* 311 vai ekvivalenta testēšanas metode, pēc kuras noteiktā pilnīgas noārdīšanās spēja anaerobos apstākļos ir vismaz 60 %. Lai dokumentētu, ka bioloģiskā noārdīšanās anaerobos apstākļos ir vismaz 60 %, var izmantot arī citas testēšanas metodes, kurās imitē attiecīgos anaerobos apstākļus.

▼B

*Ekstrapolācija* DID *sarakstā neiekļautām vielām*

Ja sastāvdaļas nav iekļautas *DID* sarakstā, tad turpmāk aprakstīto pieeju var izmantot bioloģiskās noārdīšanās spējas dokumentēšanai anaerobos apstākļos.

1. Izdara piemērotu ekstrapolāciju. Kopējās bioloģiskās noārdīšanās spējas anaerobos apstākļos ekstrapolēšanai izmanto testēšanas rezultātus, kas iegūti ar vienu pēc ķīmiskās struktūras līdzīgu virsmaktīvu vielu. Ja bioloģiskās noārdīšanās spēja anaerobos apstākļos apstiprināta virsmaktīvajai vielai (vai homologu rindai), kas iekļauta *DID* sarakstā, var uzskatīt, ka līdzīgai virsmaktīvai vielai arī būs bioloģiskās noārdīšanās spēja anaerobos apstākļos (piemēram, bioloģiskās noārdīšanās spēja anaerobos apstākļos ir C12-15 A 1-3 EO sulfātam (*DID* Nr. 8), un var uzskatīt, ka tā līdzīga būs arī C12-15 A 6 EO sulfātam). Ja bioloģiskās noārdīšanās spēja anaerobos apstākļos virsmaktīvai vielai apstiprināta, izmantojot attiecīgu testēšanas metodi, var uzskatīt, ka līdzīgai virsmaktīvai vielai arī būs bioloģiskās noārdīšanās spēja anaerobos apstākļos (piemēram, literatūras datus par četraizvietoto amonija sāļu bioloģiskās noārdīšanās spēju anaerobos apstākļos var izmantot, lai dokumentētu bioloģiskās noārdīšanās spēju anaerobos apstākļos citiem četraizvietotajiem amonija sāļiem ar estera saitēm alkilvirknēs).

2. Izdara bioloģiskās noārdīšanās spējas anaerobos apstākļos skrīninga testu. Ja vajadzīgi jauni testēšanas rezultāti, izdara skrīninga testu pēc EN ISO 11734, *ECETOC* Nr. 28 (1988. gada jūnijs), *OECD* 311 vai citas ekvivalentas metodes.

3. Izdara pazeminātas devas bioloģiskās noārdīšanās spējas pārbaudi. Ja vajadzīgi jauni testēšanas rezultāti, kā arī gadījumos, kad rodas eksperimentālas problēmas skrīninga testā (piemēram, inhibēšana testējamās vielas toksiskuma dēļ), testēšanu veic atkārtoti, izmantojot pazeminātu devu, un bioloģisko noārdīšanos kontrolē ar $^{14}C$ mērījumiem vai ķīmiskām analīzēm. Testēšanu, izmantojot pazeminātas devas, veic pēc *OECD* 308 (2000. gada augusts) vai tai ekvivalentas metodes.